

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри проф. С.Л. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ»,
що викладається в межах ОПІ «Політологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 052 «Політологія»

Львів 2022 р.

Назва курсу	Психологія
Адреса викладання курсу	Головний корпус Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки науки Спеціальність: 052 – Політологія
Викладачі курсу	Доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету Проць Оксана Іванівна
Контактна інформація викладачів	oksana.prots@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Коперника 3, кафедра психології
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	Дисципліна «Психології» викладається для студентів, що навчаються на освітній програмі бакалавра. Дисципліна викладається в 1 (7) семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) загальною кількістю годин 105.
Коротка анотація курсу	<p>Психологія – наука про пояснення фактів, закономірностей і механізмів виникнення, прояву та розвитку психіки людини; розуміння неповторної людської індивідуальності.</p> <p>Вивчення курсу передбачає ознайомлення студентів із ключовими, найбільш загальними поняттями психології, із основними етапами розвитку психології як окремої дисципліни; із колом проблем, які вона покликана вирішувати; базовими теоретичними підходами у ній; методами, що використовуються психологами для вивчення, розуміння та впливу на психіку людини, із основними психічними процесами, а також ознайомити студентів із практичним значенням психологічної науки.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Мета курсу «Психологія» - ознайомлення студентів із ключовими, найбільш загальними поняттями психології: з теоретичною базою загальної психології як самостійної дисципліни (методи, термінологія, теоретичні підходи); сформувати у студентів уявлення про індивідуально психологічні особливості психіки людини; 3) ознайомити з особливостями психічних процесів.</p> <p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен:</p> <p>знати: завдання, об'єкт, предмет, методи (дослідження, розуміння, впливу на психіку) у психології; орієнтуватися в основних напрямках; знати суть понять характер та темперамент (види та способи їх формування); розуміти основні психологічні аспекти спілкування (вербального та невербального); орієнтуватися в основних особливостях психічних процесів станів та властивостей.</p> <p>вміти: аналізувати й наводити приклади використання методів психології; визначати особливості темпераменту на основі поданого його опису, вміти пояснювати основні психологічні напрямки і порівнювати їх; аналізувати особливості спілкування, виокремлюючи, при цьому, позиції спілкування; визначати сутність процесів відчуття і</p>

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>сприймання та вміти наводити приклади; диференціювати поняття індивід, індивідуальність, особистість.</p> <p style="text-align: center;">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с. 2. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. 3. Загальна психологія // О.В. Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огородійчук та ін. – К. : Каравела, 2019. - 464 с. 4. Максименко С. Д. Загальна психологія / Сергій Дмитрович Максименко. – К. : Міжрегіональна академія управління персоналом, 2000. – 256 с. 5. Москалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К : 2020. - 564 с. 6. Киричук О. В., Роменець В. А. Основи психології: підручник / О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Криленко, І. П. Маноха, В. М. Пискун, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко. 3-тє видання. – К. : Либідь, 1997. – 632 с. 7. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 128 с. 8. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 9. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник Олександр Максимович Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с. 10. Психологія: навчальний посібник // За ред. О. В. Винославської. – К. : ІНКІОС, 2005. – 352 с. 12. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 13. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с. 14. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / Олександр Степанов, Михайло Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с. 15. Томан І. Мистецтво говорити / Іржи Томан [пер. з чеської В. Романця]. 3-тє видання. – К. : Політвидав України, 1996. – 269 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клейман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше. – Харків : КСД. – 2021. – 240 с. 2. Лазуренко О.О. Психологія емоцій: підручник. – К., Книга Плюс, 2018. – 264 с. 3. Наказаєва Д.Дж. Уламки дитячих травм. Чому ми хворіємо і як це припинити. –К. : Форс. – 2022. – 384 с. 4. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукова, 2-е видання. - К., 2006. – 203 с. 5. Станчишин В. Емоційні гойдалки війни. Роздуми психотерапевта про війну. – К. : Віхола, 2022 р. – 288 с. 6. Приходько Ю., Юрченко В. Психологічний словник-довідник.
--	--

	Київ: Каравела, 2020. - 418 с. 7. Полищук В. М. Віковий кризовий розвиток людини від народження до дорослості. Суми: Університетська книга, 2020. 8. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Вікова психологія. – Київ : Центр учбової літератури, 2020.
Тривалість курсу	105 год.
Обсяг курсу	52 годин аудиторних занять. З них 26 годин лекцій, 26 годин практичних занять та 53 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Прослухавши курс «Психологія», у студентів повинні сформуватися такі компетенції:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетенції:</p> <p>СК 14. Здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу соціальних груп, груп інтересів та груп тиску на політичну реальність, організація та здійснення діяльності з захисту групових інтересів в політичному процесі.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 3. Вміння критично мислити у сфері професійної діяльності</p> <p>РН 4. Мати навички професійної комунікації, здорової та безпечної діяльності в професійній сфері.</p> <p>РН 21. Застосовувати теорії соціальної стратифікації, групової взаємодії, діяльності груп інтересів та груп тиску на місцевому, регіональному та державному рівні здійснення публічної політики.</p>
Ключові слова	Психологія, метод, галузь, напрямок, особистість, теорії особистості, свідомість, душа, психіка, темперамент, характер, здібності, емоції, почуття, мотивація, пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява.
Формат курсу	Змішаний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультацій для кращого розуміння студентами тем. Використання різних методів навчання під час заняття:
Теми	Див. СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру (тести) Письмовий модульний контроль
Пререквізити	«Психологія» має тісний зв'язок з філософією, логікою, біологією, анатомією, хімією, фізикою, антропологією, психіатрією та ін. Курс «Психологія» містить положення, що вивчаються у «Загальній психології», «Експериментальній», «Психодіагностиці», «Історія психології», «Соціальній психології». Знання, отримані у вивченні

	дисципліни «Психологія» будуть корисні студентам політологам для кращого розуміння політичних процесів в Україні та світі.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, диспут, дискусія, робота в малих групах, аналіз проблемних ситуацій.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарські заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Складові роботи впродовж семестру:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Семінарські заняття – 20 балів; • Контрольні роботи – 20 балів; • Самостійна робота (ІНДЗ) 10 балів. <p>Передбачено виконання ІНДЗ (індивідуального науково-дослідного завдання): есе на тему «Моє розуміння поняття «Особистість» або «Як виховувалася/виховується моя особистість» (на вибір студента). Вимоги: есе повинно бути змістовним, містити власні міркування і самостійні висновки, належно оформлене. Обсяг 5-7 сторінок друкованого тексту. Формат А4, інтервал 1,5. Шрифт Time New Roman, кегль 14. Максимальна оцінка – 10 балів. Оцінка 10 балів – змістовне виконання есе (реферату), належне акуратне оформлення, розкриття теми, ґрунтовні висновки. 7-9 балів – змістовний реферат (есе), самостійно виконаний, тема розкрита, але містить деякі неточності чи не розкриті моменти. 5-7 бали – реферат (есе) не містить узагальнень та самостійних висновків, містить суттєві помилки. 2-4 бал – есе не містить узагальнень та самостійних висновків, містить суттєві помилки та не відповідає вимогам по оформленню. 1-2 бали – завдання мало відповідає поставленим вимогам. 0 балів - завдання відсутнє або не відповідає поставленим вимогам (менше зазначеного обсягу, або зміст написаного не відповідає задекларованій темі).</p> <p>Від студентів вимагатиметься дотримання Академічної доброчесності: студентські роботи будуть їх оригінальними дослідженнями із самостійними висновками та міркуваннями.</p>
Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт, завдання психологічної науки. 2. Поняття про психіку. 3. Історичний розвиток психології. 4. Методи психології. 5. Методи пояснення психіки людини (спостереження, експеримент, опитування, бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування). 6. Методи розуміння психіки людини (метод емпатичного слухання, метод ідентифікації, метод інтерпретації внутрішнього світу). 7. Методи впливу на психіку людини (психотерапія, психокорекція, психотренінг, психологічне консультування). 8. Психічні процеси, стани та властивості.

9. Індивід. Індивідуальність. Особистість.
10. Психоданаліз: погляд на людину.
11. Структура особистості за З. Фройдом.
12. Стадії психосексуального розвитку за З. Фрейдом.
13. Захисні механізми психіки (за З. Фройдом).
14. Комплекс Едипа та комплекс Електри.
15. К.-Г. Юнг: основні ідеї.
16. Структура особистості за К. Юнгом.
17. Біхевіоризм: ідеї, представники.
18. Б. Скіннер: основні ідеї.
19. А. Маслоу, ієрархія потреб.
20. К. Роджерс: основні погляди. Поняття «я-концепції».
21. Гуманістична психологія: представники, основні ідеї.
22. Гештальтпсихологія: ідеї напрямку.
23. Темперамент. Зв'язок з нервовою системою.
24. Теорія темпераменту І. Павлова.
25. Типи темпераменту і їх характеристика.
26. Поняття про характер.
27. Відмінність темпераменту і характеру.
28. Чинники формування характеру. Риси характеру.
29. Здібності людини.
30. Загальні та спеціальні здібності.
31. Функції спілкування.
32. Бар'єри спілкування.
33. Вербальне та невербальне спілкування.
34. Механізми міжособистісного сприймання.
35. Ефекти спілкування.
36. Позиції спілкування за Е. Берном.
37. Поняття про конфлікт.
38. Способи вирішення конфліктів.
39. Поведінка в конфліктних ситуаціях.
40. Поняття самооцінки.
41. Адекватність, рівень, стійкість самооцінки.
42. Суть поняття відчуття.
43. Види відчуттів.
44. Сприймання.
45. Відмінність відчуттів і сприймань.
46. Пам'ять.
47. Процеси пам'яті.
48. Види пам'яті.
49. Мислення.
50. Мисленнєві операції.
51. Результат мислення: поняття, судження, умовивід.
52. Індивідуальні відмінності мислення.
53. Мовлення.
54. Види мовлення.
55. Формування мовлення у дитинстві.
56. Уява.
57. Прийоми створення образів уяви.

	58. Увага. 59. Види уваги. 60. Властивості уваги.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*** Схеми курсу*

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 тиждень, 2 год	Тема 1. Психологія як наука. Об'єкт, предмет, завдання психологічної науки. Галузі психології. Напрямки психології	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 1.	Підготовка до семінару, 4,5 год.	1 тиждень
2 тиждень, 2 год	Тема 1 (продовження). Психологія як наука. Історичний розвиток психології. Витоки психології. Психологія як наука про душу. Психологія як наука про психіку. Психологія як наука про свідомість.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 2. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник Олександр Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с. 3. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / Олександр Степанов, Михайло Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год.	2 тиждень
3 тиждень, 2 год	Тема 2. Методи психології. Методи пояснення (дослідження) психіки людини. Методи розуміння психіки людини. Методи впливу на психіку людини. Організаційні методи побудови психологічних досліджень.	Лекція, семінарське заняття	1. Максименко С. Д. Загальна психологія / Сергій Максименко. – К. : Міжрегіональна академія управління персоналом, 2000. – 256 с. 2. Партико Т. Б. Загальна психологія:	Підготовка до семінару, 4,5 год	3 тиждень

			підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.		
4 тиждень, 2 год	Тема 3. Поняття про особистість. Поняття про особистість. Особистість, індивід, індивідуальність.	Лекція, семінарське заняття	1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с. 3. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год	4 тиждень
5 тиждень, 2 год	Тема 3 (продовження). Поняття про особистість. Основні теорії особистості. Основні теорії особистості: психоаналітична, гуманістична, біхевіоральна, гештальт-психологія.	Лекція, семінарське заняття	1. Дубравська Д. М. Основи психології: навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів : Світ, 2001. – 280 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год Підготовка до модуля 1. Оформлення есе (ІНДЗ)	5 тиждень
6 тиждень, 2 год	Тема 4. Темперамент. Характер. Здібності. Теорії темпераменту. Фізіологічна теорія темпераменту І. Павлова.	Лекція, семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год.	6 тиждень
7 тиждень, 2 год	Тема 5. Мотиваційна сфера особистості. Емоції та почуття. Діяльність. Мотивація. Поняття про волю. Емоції. Теорії емоцій. Види емоцій та їх функції. Поняття про почуття. Теорії кохання.	Лекція, семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь, 2005. – 465 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год	7 тиждень
8 тиждень, 4 год	Тема 6. Самооцінка особистості. Поняття самооцінки. Адекватність самооцінки. Рівень самооцінки. Стійкість самооцінки	Лекція, семінарське заняття	1. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005 – 560 с. 2. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О. В. Скрипченко та інші. – К. : Либідь,	Підготовка до семінару, 4,5 год	8 тиждень

			2005. – 465 с.		
9 тиждень, 2 год	Тема 7. Психологічні основи спілкування. Поняття про конфлікти. Поняття про спілкування. Види спілкування. Поняття про конфлікти. Способи розв'язання конфліктів. Функції конфліктів.	Лекція, семінарське заняття	1. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / Олександр Максимович Степанов, Михайло Миколайович Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с. 2. Томан І. Мистецтво говорити / Іржи Томан [пер. З чеської В. Романця]. 3-тє видання. – К. : Політвидав України, 1996. – 269 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год	9 тиждень
10 тиждень, 4 год	Тема 7. Психологічні основи спілкування (продовження). Поняття про конфлікти. Механізми міжособистісного сприймання. Его-стани. Поняття про конфлікти. Способи розв'язання конфліктів. Функції конфліктів.	Лекція, семінарське заняття	1. Томан І. Мистецтво говорити / Іржи Томан [пер. З чеської В. Романця]. 3-тє видання. – К. : Політвидав України, 1996. – 269 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год	10 тиждень
11 тиждень, 2 год	Тема 8. Пізнавальні психічні процеси: відчуття і сприймання. Характеристика відчуттів. Види відчуттів. Поняття про сприймання. Види сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с.	Підготовка до семінару, 4,5 год	11 тиждень
12 тиждень, 2 год	Тема 9. Пізнавальні психічні процеси: пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява. Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Мнемотехніки. Мислення. Мисленеві операції. Результат мислення.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 2. Психологія. Підручник / За ред. Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005. – 560 с.	Підготовка до семінару, 4,5	12 тиждень
13 тиждень, 2 год	Тема 9. (продовження) Пізнавальні психічні процеси: пам'ять, мислення, мовлення, увага, уява. Мовлення. Види. Формування мовлення. Уява: прийоми створення образів уяви. Увага: види та властивості.	Лекція, семінарське заняття	1. Партико Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Тетяна Борисівна Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. 2. Психологія. Підручник / За ред.	Підготовка до семінарського заняття. Підготовка до модуля 2.	

			Трофімова Ю.Л. – К. : Либідь, 2005. – 560 с.		
--	--	--	---	--	--